

El moment econòmic de les Illes Balears

octubre 2023

PREVISIONS DE CREIXEMENT ECONÒMIC REAL (%)

	Illes Balears	Espanya	Zona euro	Alemanya	Regne Unit	Itàlia	França
Any 2023	3,9	2,3	0,6	-0,2	0,3	0,8	1,0
Any 2024	2,6	1,9	1,1	0,9	0,8	0,8	1,2

Font: OECD Economic Outlook, Interim Report i Direcció General d'Economia i Estadística

Les previsions per a l'economia d'Illes Balears indiquen que el ritme de creixement continuarà per sobre de les d'Espanya i d'Europa. Per enguany s'estima que la producció balear augmenti un 3,9%, que se suavitza a un 2,6% per al 2024. La campanya turística ha marcat màxims històrics en nombre de visitants i en despesa total, la qual cosa ha afavorit que el mercat laboral mantingui el dinamisme. La indústria és l'únic sector amb símptomes de feblesa. La inflació persisteix elevada, tot i que la subjacent ha iniciat una tendència a la baixa.

L'economia **mundial** es va accelerar al llarg del primer semestre del 2023, però les perspectives de creixement s'han afeblit des d'aleshores. Els efectes de la política monetària, que ha augmentat el tipus d'interès oficial per fer front a l'elevada inflació, són cada cop més visibles i poden afectar la recuperació. Amb tot, l'OCDE preveu que el creixement mundial el 2024 (2,7%) sigui inferior al del 2023 (3,0%). Tot i que la inflació general ha anat disminuint, la inflació subjacent continua sent persistent, impulsada pel sector de serveis. L'economia dels Estats Units s'ha mostrat inesperadament resistent a la forta pujada dels tipus d'interès oficials del dòlar, i presumiblement el creixement d'enguany del PIB serà del 2,2% i de l'1,3% el de 2024. L'OCDE espera que el creixement a la Xina es vegi frenat per un mercat laboral feble i inversions a la baixa, i redueix la variació del PIB xinès fins al 5,1% el 2023 i fins al 4,6% l'any següent. El barril Brent es cotitza per sobre dels 90 \$, un preu més alt que fa un any, però amb l'enfortiment de l'euro el cost en la moneda comuna és inferior.

L'activitat al **Regne Unit** s'ha mantingut millor del que s'esperava, malgrat que els preus de l'energia i la inflació romanen elevats. El manteniment de les taxes positives de creixement en el primer semestre ha fet que l'OCDE revisi a l'alça les perspectives de creixement (el 0,3% per a enguany i un 0,8% per l'any vinent).

L'economia de la **zona euro** ha perdut impuls, i la demanda s'ha reduït per les pressions financeres. Només la formació bruta de capital fix i el consum públic van registrar un creixement positiu, encara que feble. La dinàmica d'inversió va ser molt volàtil entre els estats de l'euro durant la primera meitat de l'any, amb forts descensos a Irlanda i forts guanys a Espanya i els Països Baixos. El consum privat es va estancar, i les importacions van caure durant el primer semestre de l'any. L'OCDE preveu que el creixement del PIB de la zona euro es redueixi fins al 0,6% el 2023 i augmenti fins a l'1,1% el 2024 a mesura que s'esvaeixi l'impacte advers de l'alta inflació sobre els ingressos reals. Els tipus d'interès del Banc Central Europeu semblen estar al màxim, o almanco a prop.

GOVERN
ILLES
BALEARS

El moment econòmic de les Illes Balears

El PIB d'**Espanya** presenta un increment interanual d'un 2,2% en el segon trimestre de 2023, la qual cosa representa dos punts percentuals menys que la variació del primer trimestre. No obstant això, la variació intertrimestral es manté al voltant del mig punt en els quatre darrers trimestres. L'aportació de la demanda nacional va prenent protagonisme (2,3 punts percentuals en el segon trimestre) a mesura que la demanda externa perd impuls (-0,1 punts percentuals). La despesa en consum final manté el ritme de creixement, gràcies a l'impuls de la despesa de les administracions públiques. En termes interanuals tots els sectors perden embranzida, excepte el sector primari, malgrat que no arriba a sortir del terreny negatiu.

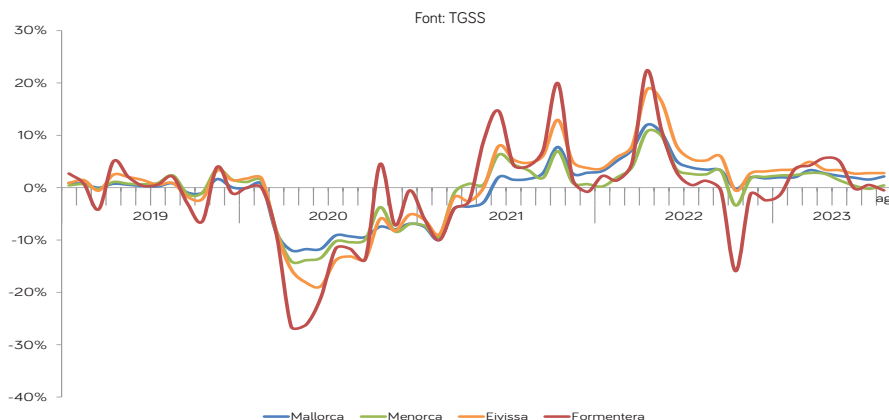
En el segon trimestre del 2023, l'economia de les **Illes Balears** puja un 4,8% en termes interanuals. Quant al còmput anual, es preveu que enguany arribarà a un 3,9% i que per a l'any vinent serà del 2,6%. Malgrat que les Illes Balears no són alienes a l'alentiment del creixement del seu entorn, les previsions són significativament superiors a les previsions dels principals països europeus. Tal com es pot veure en el gràfic 1, la creació de nous comptes de cotització manté el vigor a Mallorca i a Eivissa, mentre que a Menorca i a Formentera presenta símptomes d'esgotament.

Segueix la bona evolució del mercat de **treball** de les Illes Balears, i així ho confirmen les xifres. L'afiliació mitjana s'ha situat en 616.789 afiliacions en el mes de setembre, la qual cosa suposa un increment interanual del 4,3%.

Es tracta d'un nou rècord històric d'afiliació en un mes de setembre, que se situa fins i tot per sobre de les xifres dels mesos de juliol i agost del 2022. En el conjunt nacional es dona també un increment de l'afiliació, en aquest cas del 2,7%. Les Illes Balears segueixen al capdavant de la creació d'ocupació de totes les comunitats autònomes. D'altra banda, el mes de setembre tanca amb 30.154 persones en situació d'atur, fet que representa un descens interanual de l'18,2%. L'atur cau a totes les illes, i de forma més significativa a les Pitiüses: Formentera (-26,5%) i Eivissa (-25,7%), seguides de Menorca (-22,3%), i Mallorca (-17,0%). En el conjunt d'Espanya, l'atur mostra un descens interanual del -7,5%. Finalment, es registren 31.255 nous contractes al mes de setembre, el 65,6% dels quals han estat indefinits. Les Illes Balears segueixen essent el territori amb el major percentatge de contractació indefinida, significativament per sobre de la mitjana nacional (44,8%).

La producció de la **indústria** encadena tres mesos en negatiu tant a les Illes com a Espanya. Al mes d'agost l'índex registra una variació interanual d'un -9,1% a l'arxipèlag —influida, sobretot, per la forta caiguda dels béns intermedis (-35,6%)— i un -3,6% a Espanya. D'altra banda, els preus industrials al mes d'agost acceleren la baixada (un -24,6% a les Illes Balears i un -10,0% a Espanya) a causa de l'intens abaratiment dels preus de l'energia (un -36,4% a les Illes). De fet, sense considerar el component energètic, la variació interanual de l'índex de preus se situa en un 3,2%.

GRÀFIC 1. VARIACIÓ ANUAL DEL NOMBRE DE COMPTES DE COTITZACIÓ DEL RÈGIM GENERAL DE LA SEGURETAT SOCIAL

Al mateix mes, la demanda elèctrica en el conjunt de l'arxipèlag disminueix un -3,6% en relació amb l'agost de 2022. Altrament, de gener a juliol les relacions comercials amb l'exterior decauen gradualment. Les exportacions (1.459,0 M€) davallen un -6,2% respecte del 2022, i les compres (1.099,0 M€), un -21,8%. Així i tot, les vendes acumulades de la indústria manufacturera, que representen el 85,0% del total, augmenten un 11,3% interanual. Finalment, al mes de setembre el sector de la indústria i l'energia a les Illes té de mitjana 30.180 treballadors afiliats a la Seguretat Social, que suposen, en termes interanuals, una pujada de l'1,6%.

Alguns dels indicadors sectorials de la **construcció** més recents perden part del vigor mostrat mesos enrere. El nombre de projectes d'obra visats d'habitatges al mes de juny a l'arxipèlag (222) es desaccelera, i la taxa interanual se situa en un -8,3%. Igualment, amb dades referides al mes de juliol, el nombre de certificats de final d'obra d'habitatges decau (331), i la taxa interanual se situa en un -7,7%. De gener a juliol, l'import de la licitació oficial duita a terme per les diferents administracions al territori de les Illes Balears (264,2 M€) creix un 6,3% respecte del mateix període de 2022. El mercat immobiliari es debilita gradualment i es reflecteix en la davallada per setè mes consecutiu de la compravenda d'habitatges. Al juliol, concretament, el nombre de transaccions fetes (1.248) és un -10,0% inferior a les d'un any enrere.

En qualsevol cas, l'afiliació a la Seguretat Social en el sector continua en nivells prou alts, amb 58.247 persones inscrites al mes de setembre, que suposen un creixement interanual del 4,9%.

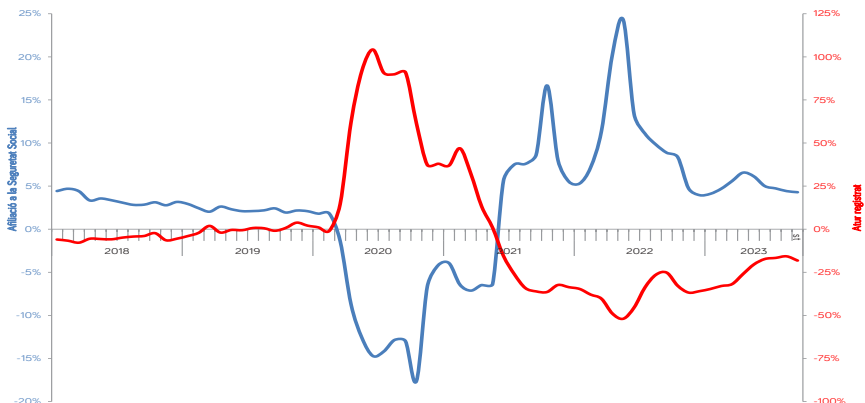
Quant als indicadors dels **serveis**, l'índex del volum de negoci de les empreses del sector al mes de juliol presenta a les Illes Balears un increment interanual d'un 11,5% —amb pujades pròximes a aquest valor en totes les principals activitats del sector, com ara les administratives i serveis auxiliars, transport, hostaleria i comerç—, mentre que a Espanya retorna als valors positius amb un 1,5%. L'índex d'ocupació augmenta un 4,5%, també per sobre de la taxa espanyola (1,9%). L'afiliació a la Seguretat Social segueix en nivells molt elevats. Al mes de setembre hi ha a les Illes de mitjana 509.287 persones inscrites, fet que suposa un creixement d'un 4,5%.

El volum de vendes del **comerç** al detall a les Illes Balears del mes d'agost es manté a l'alça. L'índex de referència presenta una taxa interanual d'un 7,3% —un 7,0% a Espanya. La variació de l'índex d'ocupació de les Illes repunta lleugerament i se situa en un 4,1%. A Espanya decau gradualment i queda en un 1,7%.

Pel que fa al **turisme**, s'assoleix un nou rècord en un mes d'agost amb l'arribada de 2,99 milions de turistes a l'arxipèlag. En termes interanuals representen un creixement d'un 6,4% i, com en els mesos precedents, és més intens en el cas dels visitants estrangers (7,3%) que en el dels

GRÀFIC 2. VARIACIÓ INTERANUAL D'INDICADORS DEL MERCAT LABORAL A LES ILLES BALEARS

Font: Observatori del Treball de les Illes Balears

El moment econòmic de les Illes Balears

nacionals (3,3%), si bé el pes d'aquests sobre el total és creixent, sobretot si es compara amb els anys previs a la pandèmia. Igualment, tot i els efectes de la inflació, la despesa turística total continua registrant xifres de rècord (3.766,5 M€) i s'incrementa un 20,0% interanual.

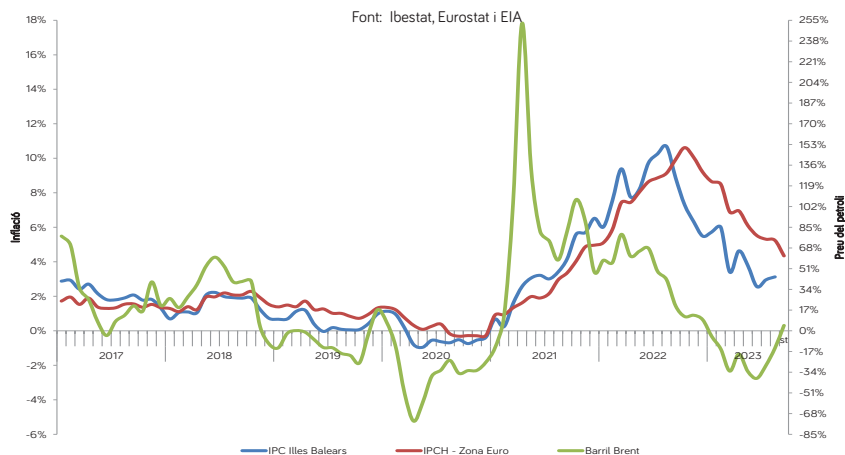
El 86,2% de la despesa correspon al turisme estranger, amb un increment interanual de gairebé un 22,0%, mentre que la feta pels turistes nacionals augmenta un 9,8%. La despesa mitjana diària per persona minva lleugerament si es compara amb els tres mesos precedents. Al mes d'agost és de 171,2 €, amb un augment interanual del 5,8%. És significativa la forta davallada (-13,1%) de la despesa feta pels turistes alemanys (152,2 € persona/dia), que esdevé la més baixa després de la feta pels turistes espanyols (103,1 €). Per altra part, quant a l'oferta turística de les Illes, al mes d'agost el percentatge de la planta oberta sobre l'existent (98,2%) queda sensiblement per sobre del registrat un any enrere i, en canvi, el grau d'ocupació hotelera per places (89,5%) cedeix unes dècimes. Finalment, aquest mes i en termes interanuals, el nombre de viatgers allotjats a hotels es redueix un -0,3%, mentre que les pernoctacions augmenten un 1,9%.

Al mes d'agost el nombre de passatgers arribats en **transport** aeri als tres aeroports de les Illes Balears (3,2 milions) augmenta un 5,2% respecte del mateix mes del 2022. L'increment registrat als aeroports d'Eivissa (6,4%) i de Palma (5,6%)

és sensiblement superior al de Menorca (1,6%). Gairebé el 27,0% del total de passatgers (862,0 milers) procedeix de territori espanyol, i el seu creixement interanual (3,5%) és inferior al dels procedents de l'estranger (5,8%). En termes relatius és significatiu el passatge procedent dels principals mercats emissors, especialment del Regne Unit (6,4%), Itàlia (5,0%) i Països Baixos (4,0%). Més moderada és la pujada del trànsit procedent d'Alemanya (1,9%). D'altra banda, al mes d'agost el nombre de passatgers arribats en línia regular als ports de competència estatal de les Illes Balears (1.363 milers) puja un 0,6% interanual. Els ports d'Alcúdia, Eivissa i la Savina incrementen el passatge. Per contra, els de Palma i Maó el redueixen. Com en mesos precedents, al mes d'agost el nombre de creueristes creix significativament en tots els ports que en reben — Palma, Maó i Eivissa. N'arriben 379,0 mil en total i representen un increment interanual de quasi un 30,0%. Finalment, també al mes d'agost l'entrada de mercaderies als ports de l'arxipèlag (1.479,0 kt) augmenta un 4,7% respecte del mateix mes de 2022.

La **inflació** continua gradualment a l'alça. Al mes d'agost la taxa de variació interanual de l'IPC a les Illes se situa en un 3,1% i a Espanya, en un 2,6%. Aquest mes la pujada de l'índex és atribuïble sobretot a la influència a l'alça del grup de transport (0,932 punts percentuals) i, més en concret, a la forta pujada dels preus dels carburants i lubricants. A banda d'això, els grups de consum amb pujades

GRÀFIC 3. EVOLUCIÓ INTERANUAL DEL PREU DEL PETROLI I DE LA INFLACIÓ

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Setembre	8,9%	3,5%	-	Agost	10,7%	3,1%	-	INE
Taxa d'activitat	2n Trim	58,7%	59,0%	-	2n Trim	65,4%	65,0%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Setembre	20.180,3	20.724,8	2,7%	Setembre	591,4	616,8	4,3%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Agost	2.437,5	2.676,5	9,8%	Agost	131,5	145,9	11,0%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Set ¹	12,7%	11,6%	-	Set ¹	5,9%	4,7%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	2n Trim	-20,7%	-1,9%	-	2n Trim	14,2%	4,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	1.087,7	1.063,3	-2,2%	Setembre	9,8	10,0	2,3%	MEYSS-OTIB
Gasoil B (tones)	Juliol	302.929	287.729	-5,0%	Juliol	5.456	5.479	0,4%	Cores
Indústria i energia									
VAB, creixement	2n Trim	3,6%	1,1%	-	2n Trim	4,7%	-3,5%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	2.339,1	2.378,3	1,7%	Setembre	29,7	30,2	1,6%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Agost	20.488	20.063	-2,1%	Agost	421,9	413,8	-1,9%	REE-Ibestat
Índex de producció industrial (%)	Agost	5,4%	-3,6%	-	Agost	17,3%	-9,1%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	2n Trim	4,8%	2,2%	-	2n Trim	-1,3%	4,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	1.335,4	1.380,3	3,4%	Setembre	55,5	58,2	4,9%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Juliol	11.507	12.676	10,2%	Juliol	649	323	-50,2%	CSCAE-COAIB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Juliol	2.127,5	2.286,2	7,5%	Juliol	27,3	23,0	-15,6%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	2n Trim	9,5%	3,0%	-	2n Trim	33,0%	5,0%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	15.418,1	15.902,8	3,1%	Setembre	496,4	518,4	4,4%	MEYSS-OTIB
Vendes al detall (var. interanual %)	Agost	0,9%	7,0%	-	Agost	7,8%	7,3%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Agost	27.303,7	29.890,3	9,5%	Agost	6.247,2	6.544,2	4,8%	AENA
Passatgers arribats via marítima regular (m.)	Agost	4.724,5	4.802,7	1,7%	Agost	1.353,9	1.362,4	0,6%	Puertos del Estado
Passatgers en creuers turístics (m.)	Agost	942,9	1.201,8	27,5%	Agost	292,4	378,9	29,6%	APB-Puertos del Estado
Despesa Turística d'estrangers (milions €)	Agost	11.281,8	13.529,1	19,9%	Agost	2.664,5	3.246,9	21,9%	EGATUR-INE
Pernotacions hoteleres (m.)	Agost	46.140,1	46.669,2	1,1%	Agost	10.779,5	11.045,6	2,5%	INE

¹Amb afiliació mitjana a la SS

m: milers

més intenses són els d'aliments i begudes no alcohòliques (10,7%), begudes alcohòliques i tabac (7,5%), oci i cultura (7,1%), restaurants i hotels (6,7%) i sanitat (6,1%). Únicament queda en negatiu el grup d'habitatge, aigua, electricitat i gas (-17,1%).

La inflació subjacent continua elevada i repeteix una taxa interanual d'un 6,6% a les Illes Balears, mentre que a Espanya queda en un 6,1%.

D'altra part, la inflació a la zona euro cedeix dues dècimes i queda en un 5,3% interanual. Finalment, d'acord amb l'estimació dels respectius indicadors avançats del mes de setembre, l'IPC repunta fins al 3,5% a Espanya i, en canvi, a la zona euro s'espera que la inflació davalli fins al 4,3%.

Data de tancament: 5 d'octubre de 2023

G CONSELLERIA
O ECONOMIA, HISENDA
I INNOVACIÓ
B DIRECCIÓ GENERAL
✓ ECONOMIA I ESTADÍSTICA

Unió Europea
Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

